UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um] Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise Ordinis Minor[um] de obseruantia ...

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

S[e]c[undu]m est gaudiu[m] iusto[rum]. Hoc est laudabile [et] [vir]tuosum. Hoc in corp[or]e viue[...] [...] obseruauit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Visual Library

Sermo de beato Eligio

Prouerb.xv. Stulticia gaudium ſtulto. Gaudēt em̄ mūdanoꝝ aliq̄ d̄ ſimpliciū oppſſione Eſa.xxxij. Gaudium onagroꝝ paſcua gregū.i.gaudēt ſupbi diuites rapere bona ſimpliciū. Alij gaudēt de primoruꝫ ruin⁊ ꝯfuſiōe. Cōtra qd̄ ait ſapiēs puer.xxiiij. Cū ceciderit inimic⁹ tu⁹ ne gaudeas ⁊ in ruina ei⁹ ne exultet cor tuū: ne forte videat dn̄s et diſpliceat ei. ⁊ Eccī.viij. Noli de mortuo inimico tuo gaudere: qm̄ oēs morimur. Alij (qd̄ lōg deteri⁹ ē) gaudent de ꝓpria iniq̄tate ⁊ ꝑuerſa opatione. Prouer.ij. Letanł cū malefecerint ⁊ exultant in reb⁹ peſſimis/ q̄ꝝ vie ꝑuerſe ⁊ infames greſſus coꝝ. Alij aūt gaudēt adulādo ſup alioꝝ ꝑuerſa ꝯditiōe. contra q̄d d̄r j.Coꝝ.xiij. Charitas nō ꝯgaudet iniq̄tati. cō gaudet aūt oi veritati. Preterea gaudent oēs mūdani in tēpaliū reꝝ fallaci adeptione. Sed hec oīa gaudia miſerabili fine ꝯcludunł. Job.xxj. Tenēt tympanū ⁊ citharā ⁊ gaudēt ad ſonitū organi. Seq̄ł. Ducūt in bonis dies ſuos: in puncto aūt ad inferna deſcēdunt. Et Hierem.xlv. d̄r dn̄s. Ecce q̄s edificaui ego deſtruo: et q̄s plātaui ego euello. et tu q̄ris tibi gaudia: noli q̄rere. Hec ibi. Hoc itaqꝫ gaudiū mūlaten⁹ q̄ſiuit btūs eligi⁹: ſciēs qm̄ oē gaudiū mūdanū inebriat atqꝫ infatuat mēteꝫ hūanā: niſi aliqua amaritudis admixtiōe prudenł tēꝑeł/ quēadmodū vinum forte ⁊ fumoſū/ niſi ꝑ aquā modereł. Propter qd̄ bn̄ d̄r Gre.in homel.q̄dā. Pn̄tꝫ tpis ſic ē tn̄ agēda eſt leticia vt amaritudo ſeq̄ntis iudicij nunq̄ꝫ recedat a memoria. Hec ille

Secūdū eſt gaudiū iuſtorū.

Eſa.lxj. Gaudens gaudebo in dn̄o ⁊ exultabit aīa mea i deo meo. q² induit me veſtimēto ſalutꝫ: ⁊ indumēto iuſticie circūdedit me. Hec ibi. Habet aūt hoc gaudium tres laudabiles conditiones.

Prima eſt veritas delectabil'. Nō eſt em̄ gaudiū vanitatꝫ quēadmodū gaudiū mūdanoꝝ: ſed gaudiū veꝝ. Bern. Reuera illud veꝝ ⁊ ſolū gaudiū eſt qd̄ nō de creatura ſed de creatore ꝯcipił: cui compata ois aliūde iocunditas meror eſt: oīs ſuauitas dolor: oē dulce amaꝝ: omne decorū fedū: poſtremo oē qd̄ delectari poſſit moleſtum Hec ille. Jdcirco ꝗ gaudiū iſtō non vanū eſt: q² nō in creaturꝫ gaudēt iuſti: ſed i creatore. Ps̄. Letabił iuſt⁹ i dn̄o. Et ſiq̄n forte in creaturꝫ gaudeāt: oīa tn̄ referūt i laudē dn̄i. neqꝫ in creaturꝫ gaudēt niſi ꝑ q̄nto in eis relucet bonitas creatoris Nā d̄ creaturꝫ d̄r Ecces.j. qm̄ vanitas vanitatū ⁊ oīa vanitas.

Scd̄a eſt ſctitas honorabilis Eſt em̄ hui⁹ gaudij cauſa ſctā. Gaudēt em̄ interdū iuſti ex dolore compunctiōis. Prouerb.xiiij. Cor qd̄ nouit amaritudinē anie ſue: in gaudio ei⁹ ñ miſcebił extrane⁹ id eſt diabol⁹ vł hō malign⁹. De⁹ em̄ ⁊ tota celeſtꝫ curia ꝯgaudēt ei. ſić patꝫ Lu.xv. Jnterdū aūt ex feruore dilectiōis. Jō bn̄ d̄r Gal.v. Fruct⁹ aūt ſpūs charitas/ gaudiū. q² vicꝫ ad charitatē ſequił gaudium. Et de gaudio ꝑueniēte ex charitate fraterna d̄r.j.Coꝝ.xij. Si glīał vnū mēbꝝ congaudent oīa mēbra. Et Ro.xij. Gaudere cū gaudētib⁹. Jnterdū etiam gaudēt iuſti ex merore cōpaſſiōis. Ex memoria em̄ dominice paſſiōis cū amaritudie cōpaſſionis recogitate/ orił gaudiū deuotiōis. Eſa.xij. Haurietꝫ aq̄s in gaudio de fontib⁹ ſaluatoris. Haurietꝫ inq̄ꝫ de ꝓfundo myſterio diuine pietatꝫ aq̄s.i.abūdātiā lachrymaꝝ i gaudio/ deuotiōis: de fontib⁹.i.de vulneribus abūdanł ſanguinē ſemel ꝓducentib⁹: indeſinēter ꝓ no grām ꝓmerētib⁹: ſaluatoris id eſt chr̄i. Jtē gaudēt iuſti ex ꝯtēplatiōe diuie bonitatꝫ ⁊ miſerationis. Baruch.v. Gaudētes in dei memoria. Jbidē. Gaudētes i honore dei. Jtē etiā gaudēt in execution̄e cuiuſlibet iuſte opatiōis. puer.xxj. Gaudiū eſt iuſto facere iudiciū. et Eccī.j. Religioſitas cuſtodiet ⁊ iuſtificabit cor iocunditatē ⁊ gaudiū dabit. Hec ibi Ulteri⁹ gaudēt iuſti in tolerātia tribulationis Ro.xij. Spe gaudētes: in tribulatōe pacientes. Et Ro.v. Glīamur i tribulatōib⁹. et Col.j. Gaudeo in paſſiōib⁹. et h̄ exemplo chr̄i q̄ ꝓpoſito ſibi gaudio ſuſtinuit crucē. vt d̄r Heb.xij. Et.j.Pe.iiij. Cōicātes chr̄i paſſiōib⁹ gaudere: vt i reuelatōe glie ei⁹ gaudeatꝫ exultātes. Jtē Mat.v. Beati eſtꝫ cū maledixerint vob ⁊c̄. ſeq̄ł. Gaudete ⁊ exultate qm̄ merces vr̄a copioſa eſt in cel'. Hec ibi. Jn his itaqꝫ gaudent iuſti imo ⁊ in oib⁹ dei oꝑib⁹ ꝓpt̄ deū gaudēt. iō nō in creaturꝫ ꝓprie: ſed in ipo deo gaudēt Juxta illō Phil.iiij. Gaudete in dn̄o ſp̄.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Aug.li.ↄfeſ. Eſt gaudiũ dñe q̃d non dat impijs ſed eis q̃ te colũt: q̃ꝝ gaudiũ tu ipe es. et ipa eſt btã vita i terr̃. Hec ille. Hoc itaq; vere gaudiũ nõ impioꝝ ſed iuſtoꝝ ẽ. Nã quõ vere gaudiũ hr̃e pñt q̃ leſam hñt et viroſam ↄſciam. Nã vt dr̃ Iſid. de ſũmo bo. Nulla eſt grauior pena q̃ȝ mala cõſcia. Et Amb.li. de offi. Que pena grauior q̃ȝ vuln⁹ ↄſcie: Ideo dr̃ Iſido. de ſũ.bo. Uis nunq̃ȝ eẽ triſt̃: ſꝑ bene viue. re⁹ nãq; anim⁹ nunq̃ȝ eſt ſecur⁹. ſecura ꝓo cõſcia ſꝑ gaudiũ habet. Hec ille. ¶Tertia ↄditio gaudij iuſtoꝝ eſt vtilitas deſiderabilis

¶Primo eñ ꝑ ſpũale gaudiũ fit hõ fortior ad inimicũ expugnãdũ ſiue ſuꝑandũ. Nee. viij. Gaudiũ dñi ẽ fortitudo nr̃a. In figura hui⁹ legit̃. j. Mach. iij. Iudas machabe⁹ ꝓliabat preliũ iſrl̃ cũ leticia ꝛ vincebat In vita btĩ Antonij legit̃ q̃ cũ dñs oſtendiſſet btõ antonio diuerſas artes ꝛ fallacias diaboli: ſubiũxit. Una eſt rõ vincendi inimicũ / ſpũalis leticia. ¶Scdõ ꝑ hoc fit ꝓmptior ad bonũ oꝑandũ. Ideo dr̃ Pſ. Seruite dño in leticia. Unde ꝑ oppoſitũ triſticia ſpũalis ipedit ꝛ retardat ab oꝑe bono. In cui⁹ figura dr̃ Lu. xxij. q̃ dñs inuenit diſcipulos dormiẽtes pre triſticia.

¶Tertio ꝑ hoc fit hõ gratior ad deũ glorificandũ. Cũ eñ aliq̃s cũ ſpũali gaudio laudat deũ ꝛ gl̃ificat: tũc talis laus eſt ſibi acceptabilior. Iõ dr̃. ij. Coꝛ. ix. Nõ ex triſticia aut ex neceſſitate: hilarẽ eñ datorẽ diligit de⁹. et Eſa. lij. dr̃. Gaudete ꝛ laudate ſiml̃. Et nota q̃m primo dr̃: gaudete. vt oſtendat q̃ non bñ laudat̃ deus / niſi cum gaudio ſpũali.

Tertiũ eſt gaudiũ beatoꝝ

Aug. li. ſolil̃. O regnum btitudis eterne: vbi tu dñe ſpes ſctoꝝ ꝛ corona gl̃ie facie ad faciẽ vider̃ a ſctis / letificãs eos vndiq; pace tua: vbi gaudium infinitũ: leticia ſine triſticia. Hec ille. Habet aũt h̃ gaudium tres ꝑcipuas excellẽtias ꝓpter q̃s eſt maxime deſiderabile. ¶Primo eſt gaudiũ puriſſimũ vicȝ ſine doloris admixtiõe. Eſa. lj. Gaudiũ ꝛ leticiã obtinebunt ꝛ fugiet dolor ꝛ gemit⁹. ¶Scdõ eſt gaudiũ ſecuriſſimũ ſine timoris aut amiſſiõis ꝑturbatiõe Io. xvj. Gaudiũ veſtꝝ nemo tollet a vob ¶Tertio eſt gaudiũ pleniſſimũ ſine alicui⁹ bonitatis excluſiõe. Nã plene gaudẽt bti de oi bono. Ioã. xvj. Petite ꝛ accipietis: vt gaudiũ veſtrũ plenũ ſit. Eſt aũt differẽtia plenitudinis in via ꝛ in p̃ria. In via eñ gaudent iuſti de vniuerſis creatur̃ a deo ꝓductis: de vniuerſ̃ ꝓcept̃ a deo inſtitut̃: de vniuerſis bñficijs a deo impẽſis: et d̃ vniuerſis aduerſ̃ ab eo ꝑmiſſis. Sed tñ multa exꝑiunt̃ de q̃b⁹ licite ꝛ rõnabil̃r dolẽt et ↄtriſtant̃. Sed in patria nihil oĩno erit q̃d iſti gaudio aduerſet̃. Illud igit̃ eſt gaudium pleniſſimũ. iõ bñ dr̃ Intra in gaudiũ dñi tui. q.d. Nõ in te intrabit gaudiũ: q: illud cõp̃hẽdere nõ poſſes: ſȝ tu intrabis in gaudiũ illud ſic̃ in abyſſum incõp̃hẽſibile ꝛ imẽſam. Hoc itaq; gaudiũ intrauit glorioſus chr̃i ↄfeſſor Eligius.

Tertia ꝑncipalis cõditio ꝑmij beatoꝝ q̃ tangit̃ in verbis p̃ſſuptis eſt ꝑfectiõis honorabilitas. q̃a dr̃: dñi tui. Quia eñ gaudiũ illd̃ eſt ſũmi dñi Ideo ſũme honorabile ꝑfectũ ẽ. Habet aũt in ſe dñs iſte tres ꝑcipuas honorabiliſſimas excellẽtias q̃ꝝ ꝑticipẽ fecit beatũ eligiũ. et ſic eũ maxime honorabilẽ reddidit q̃ñ ſibi dixit Intra in gaudiũ dñi tui.

¶Prima eſt excellẽtia ſũme dignitatis
¶Scdã eſt ſumme poteſtatis.
¶Tertia eſt ſumme bonitatis

Prima igitur eſt excellentia ſumme dignitat̃.

Ipe eñ eſt rex regũ: vt dr̃ Apoc. xix. et pſ. Magn⁹ dñs ꝛ laudabilis nimis. et Apoca. iiij. Dignus es dñe de⁹ nr̃ accipe gl̃iam ꝛ honorẽ. Hec ibi Participatio itaq; hui⁹ excellẽtie facit beatũ eligiũ in celo maxie honorabilẽ: q̃a facit eũ regẽ celoꝝ. Accepit eñ regnũ decoris ꝛ diadema ſpeciei de manu dñi: vt dr̃ Sap. v. In hoc itaq; multũ honorificat⁹ ẽ a deo. iuxta ſaluator̃ ꝓmiſſuȝ Io. xij. Si q̃s mihi miniſtrauerit honoꝛ. eũ pater meus q̃ in celis eſt.

Secũda eſt excellẽtia ſumme p̃tãtis.

Geñ. xvij. Ego ſum dñs oĩpotens. Participatio hui⁹ excellẽtie facit beatũ eligiũ multũ honorabilẽ: q̃a facit euȝ omnipotentẽ volũtatis ſue: ſic̃ ꝛ de⁹ oĩpotẽs eſt volũtat̃ ſue. Sicut eñ dr̃ b. Aug⁹. xiij. de trini. beat⁹ habet oia q̃ vult: ꝛ nihil